

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

för

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård

Arbetsåret 2003 - 2004

Medlemskap

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård hade 1420 medlemmar vid utgången av verksamhetsåret.

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård utgör en delförening i The Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine (SSAI). SSAI är representerad i världsfederationen av anestesiföreningar (WFSA) samt i intensivvårdsfederationen (WFSICCM). Föreningen har fullt medlemskap i Union Européenne des Médecine Spécialistes (UEMS).

Arbetsfördelning inom föreningen:

Styrelse

Ordförande:	Lars Wiklund, Uppsala
Vice ordförande	Sigga Kalman, Linköping
Vetenskaplig sekreterare	Pia Essén, Stockholm
Facklig sekreterare	Marie Rodling-Wahlström, Umeå
Redaktör, IT-ansvarig	Kai Knudsen, Göteborg
Skattmästare	Gunnar Enlund, Uppsala
Övriga ledamöter	Lill Bergenzaun, Malmö Björn Biber, Umeå Göran Karlström, Kristianstad Eva Nordenskjöld, Skövde Hans Selldén, Stockholm

Hedersmedlemmar	Torsten Gordh, Sr, Stockholm	Eric Nilsson, Lund
	Martin H:son Holmdahl, Uppsala	HengoHaljamäe, Göteborg
	Mats Halldin, Stockholm	

Övriga funktionärer

Revisorer för verksamheten: Mats Enlund och Helene Seeman-Lodding med suppleant Anders Jakobsson.

Valberedning: Christer Carlsson (sammankallande), Görel Nergelius och Torsten Gordh Jr.

Anestesikoder: Lena Nilsson, Linköping

Representanter i Svenska Läkaresällskapets fullmäktige: Sigga Kalman, Eva Nordenskjöld, Marie Rodling-Wahlström, Hans Selldén. *Suppleanter:* Emma Pontén, Gunilla Odensjö, Jan Wernerman, Lars Wiklund.

Representant i Svenska Läkaresällskapets riksstämmodelegation: Pia Essén

Representant i Svenska Läkaresällskapets delegation för etik: Karin Norlén

Representant i Svenska Läkarförbundet: Marie Rodling-Wahlström

Konsultationsläkare: Henrik Zetterström

Vetenskapliga råd: Lars Wiklund, Eva Bålfors och Lars Irestedt

Svensk representant i Intensivvårdsfederationen: Lars Berggren

Representation i SSAI

SSAI:s styrelse: Lars Wiklund och Sigga Kalman.

SSAI Educational Committee: Hans Hjelmqvist.

SSAI Committee for Clinical Practice: Eva Ranklev.
SAESC: Sigga Kalman

Styrelsen har under verksamhetsåret genomfört åtta protokollförda sammanträden.

styrelsemöte	21	augusti	2003
styrelsemöte	29	september	2003 T
styrelsemöte	3	november	2003 T
styrelsemöte	25	november	2003
styrelsemöte	29	januari	2004
styrelsemöte	1	mars	2004 T
styrelsemöte	5	april	2004 T
styrelsemöte	2-4	maj	2004

(T= telefonmöte)

Föreningens möten under arbetsåret

Föreningsmöte den 21 augusti 2003 samt årsmöte den 26 november 2003.

Huvudfrågor för styrelsen

SFAI:s styrelse arbetar med **fokusfrågor**. Fokusfrågorna från -03 som kommer att övergå i förvaltningsform under -04 är:

- a) hemsidan
- b) "Den goda kliniken"
- c) riktlinjerna
- d) ung i SFAI

Fokusfrågor för det kommande verksamhetsåret är:

- a) SFAI:s inre struktur
- b) uppnådd specialistkompetens

Hemsidan har varit en fokusfråga under året och den har entusiastiskt vidareutvecklats av vår webbredaktör Göran Karlström så att den är en naturlig informationskälla för föreningens medlemmar. Hemsidan finner du på www.sfai.se. Där hittar du t.ex. referensgruppernas material, riktlinjerna, mötesprogram och intressanta stipendier att söka.

Projektet "**Den Goda Kliniken**" drivs vidare av det entusiastiska ledarparet Marie Rodling-Wahlström samt Sigga Kalman. Marie presenterade detta som ett intressant projekt på Läkarförbundets möte i maj och projektet kommer även att presenteras som ett symposium på Riksstämman i Göteborg.

SFAI:s **Riktlinjearbete** har noggrant letts av Hans Selldén och Sigga Kalman och efter ett omfattande förankringsarbete finns nu riktlinjerna i definitiv form på vår hemsida.

"**Ung i SFAI**" leds energiskt av Lill Bergenzaun och det andra ST-läkarmötet hölls i maj i Kivik med 35 deltagare. Vid mötet bildades en styrgrupp för "Ung i SFAI".

Verksamhetschefsmötet på Arlanda sista fredagen i januari är nu ett väletablerat möte som drivs av vice ordförande Sigga Kalman. Huvudfrågor som stod på årets dagordning var ST-utbildningen, riktlinjerna samt livslång yrkesutveckling.

Post-Graduate kursen i Åre blev en succé. Totalt deltog 12 faculty och 36 deltagare. Dokumentationen från föreläsningarna hittar ni på SFAI:s hemsida.

Frågan om **ST-utbildningens struktur och innehåll** har drivits av KVASt-gruppen (SFAI:s arbetsgrupp för kvalitetssäkring och ST-utbildning i anesthesi- och intensivvård). Gruppen har utarbetat ett förslag på en ny utbildningsbok som finns på hemsidan, för diskussion.

SFAI – kansliet

Kansliet sköts av Birgitta Nehlin och hon tillser att medlemsregistret uppdateras samt ansvarar för administrationen av medlemsavgifterna. Kansliet utgör även ett e-mail-nav för föreningen exempelvis kan medlemmar och organisationer kontakta kansliet med frågeställningar som Birgitta Nehlin sedan vidarebefordrar till ansvarig person inom SFAI.

Medlemstidning

Denna mycket uppskattade tidning har under verksamhetsåret utgivits i fyra nummer. Kai Knudsen är en energisk redaktör som uppmuntrar alla medlemmar att komma in med bidrag till tidningen.

Stipendier

Det är med stor glädje och tacksamhet som SFAI har möjlighet att utlysa resestipendier till sina medlemmar. Resestipendierna stöds utav: Abbott Scandinavia AB, Aga Gas AB, Pfizer AB och Astra Zeneca Läkemedel AB.

Riksstämman

Föreningens program planerades förtjänstfullt av vetenskaplig sekreterare Stefan Lundin i samarbete med SFAI:s styrelse. Temat för riksstämman var "Den åldrande människan" och hölls i Stockholm. Våra mötesdagar var onsdag och torsdag med ett symposium "Hjärträdning eller hjärtstopp - akut behandling med hypotermi" som modererades av Hans Friberg. Föreningen hade tre sektionssymposier. Staffan Arnér var moderator för "Kan kronisk (långvarig) smärta förebyggas"? - Anestesiologins betydelse ökar! Vidare modererade Ulf Schött "Behandling med koagulationsfaktorkoncentrat på operation och inom intensivvård". SFAI:s riktlinjer 2004 diskuterades och presenterade under ett sektionssymposium som leddes utav Hans Selldén. Dessutom kunde vi lyssna till Barbro Ekström-Jodal som höll Torsten Gordhs Högtidsföreläsning med några reflektioner om anestesiologins utveckling under titeln "Från pionjärtiden till framtiden". Vår gästföreläsare var den amerikanske professorn Robert D. Truog som föreläste om "Foregoing of live supporting intensive care".

Verksamhet i SFAI's styr- och referensgrupper.

Sammanställande i respektive grupp är angiven.

SFAI's styrgrupp för SK-kurser
Mikael Bodelsson

Arbetsgruppen för kvalitetssäkring av ST (KVASt).
Johan Pontén

Referensgruppen för allmän anesthesi
Sigga Kalman

Referensgruppen för intensivvård
Carl-Johan Wickerts

Referensgruppen för gynekologisk och obstetrisk anestesi
Bror Gårdelöf

Referensgruppen för thoraxanestesi och thoraxintensivvård
Anne Westerlind

Referensgruppen för neuroanestesi och neurointensivvård
Bengt Nellgård

Referensgruppen för öron- och plastikanestesi
Per Nellgård

Referensgruppen för barnanestesi och barnintensivvård
Per-Arne Lönnqvist

Referensgruppen för smärtbehandling
Staffan Arnér

Referensgruppen för hyperbarmedicin
Folke Lind

PHTLS
Anna Notander

SFAI:s styrgrupp för ST **Mikael Bodelson**

Gruppen har haft följande medlemmar: Lill Bergenzaun, Hans Blomqvist, Mikael Bodelsson (sammankallande), Björn Lisander och Gunnar Nordberg. Styrgruppen har under året harmoniserat sin verksamhet gentemot KVASt. Detta innebär att gruppen ändrar namn till SFAI:s styrgrupp för ST-läkarnas kurser vilket bättre speglar verksamhetsområdet. Under verksamhetsåret har gruppen varit remissinstans för skrivelsen från IPULS Arbetsgrupp SK/VUB, September 2003: "SK-kurser och annan extern vidareutbildning för blivande specialister - Förslag till ett mer ändamålsenligt system" samt för prioritering av de numera IPULS-administrerade traditionella SK-kurserna. Utöver dessa 10 SK-kurser anordnas under 2004 på uppdrag av styrgruppen ytterligare 16 kurser i SFAI:s namn. En av årets nyheter har varit en mycket uppskattad kurs för ST-läkare i Ekokardiografi.

Arbetsgruppen för kvalitetssäkring av ST (KVASt).

Johan Pontén

KVASt bildades 2001 och bygger på regional representation där det förutsätts att varje region har regelbundna möten med sina utbildningsansvariga för ST. KVASt består av: Gunilla Islander, Lund, Martin Engström, Lund, Ingemar Cederholm, Linköping, Anders Dynebrink, Värnamo, Anne-Gro Egeberg, Örebro, Charlotta Löved, Karlstad, Magnus Brink och Johan Pontén (sammankallande), Göteborg, Lennart Christiansson, Uppsala, Claes Frostell och Johanna Albert, Stockholm, Ola Winsö, Umeå. Representant från "SFAI:s styrgrupp för ST" är Emma Pontén, Uppsala och från SFAI:s styrelse Eva Nordensköld, Skövde.

Poängen med den regionala representationen är att KVAŠT skall få signaler från verksamheten så att arbetsgruppen sysslar med de frågor som för närvarande är mest angelägna. KVAŠT har under ht 2003-vt 2004 sammanträtt fem gånger.

I huvudsak har arbetet fokuserat på en översyn av utbildningsboken. De omarbetade delarna återfinnes på SFAI:s hemsida (www.sfai.se/sfai1.htm) under KVAŠT. KVAŠT vill gärna inhämta tankar och idéer från alla de som skall använda boken; ST-läkare, handledare, utbildningsansvariga och verksamhetschefer - kort sagt alla anesthesiologer berörs av utbildningsboken. Verksamhetschefer och "ung i SFAI" kommer att få formella uppmaningar att inkomma med synpunkter på förslaget. De regionala utbildningsmötena är bra tillfällen för att diskutera om denna variant av utbildningsboken är ett vettigt hjälpmedel i ST eller ej.

Dessutom har KVAŠT skickat en enkät till nyfärdiga specialister om hur man upplevt sin utbildning. Möjligen är denna enkät ett sätt att nationellt få en återkoppling på kvaliteten på vår ST-utbildning.

SPUR: Under ve 38/2003 inspekterades Jönköping, Värnamo, Eksjö. Inspektionerna fortsätter. - Verksamhetschef, som önskar SPUR-inspektion skall anmäla detta till den regionala KVAŠT-representanten. Denna har överblick och vet vilka övriga i regionen, som har intresse av inspektion. Det ideala är för KVAŠT-representanten att samla 3-4 kliniker till en inspektionsrunda. Anne-Gro Egeberg har en aktuell lista på SPUR-inspektörer.

KVAŠT har som regel möten i anslutning till SFAI-mötet och vid Riksstämman. KVAŠT rapporterar till SFAI-styrelsen genom den styrelseledamot, som har säte i KVAŠT

Referensgruppen för allmän anestesi

Sigga Kalman

Detta är en ad hoc grupp som nyformeras beroende på uppgift. Ordföranden, för närvarande Sigga Kalman, kontaktas när det finns frågor av allmän anesthesiologisk karaktär som behöver bearbetas.

Under det gångna året har vi huvudsakligen använt våra krafter till färdigställande av Riktlinjerna för anestesiarbete. Medverkande personer har varit Jan Jakobsson, Gunnar Enlund, Lars I Eriksson, Ingvar Gustafson, Claes Lenmarken, Lena Nilsson, Rolf Sandin, Ola Stenqvist, Magnus Vegfors, Mats Wallin, Lars Wiklund och Sigga Kalman. Det huvudsakliga arbetet har skett via e-postkontakt och med telefonmöten. Vi har träffats vid 4 tillfällen antingen i Stockholm eller Linköping.

Ordföranden har verkat som kontaktperson för SBU Alert och där kunnat föreslå projekt som behöver belysas.

Frågor som är aktuella att diskutera vidare är:

Behöver vi evidence basera riktlinjerna för anestesiarbete?

Hur ska vi råda vad gäller "conscious sedation" ("Sova-lätt")?

Den sista frågan bearbetats av Björn Biber, Umeå och Hans Selldén, Stockholm och berör flera specialiteter än anestesi och intensivvård. Kontakta mig gärna om det finns förslag till ytterligare frågor som bör diskuteras eller om det finns synpunkter på arbetet.

Referensgruppen för intensivvård

Carl Johan Wickerts

SFAI:s referensgrupp för intensivvård har sedan många år haft medlemmar med en god spridning över landet medan vi hitintills haft betydligt svårare att få en jämn fördelning ur genusperspektiv. De som är medlemmar i referensgruppen för närvarande är Sofie Jacobsson, Umeå; Sten Rubertsson, Uppsala; Sören Berg, Linköping; Stefan Lundin, Göteborg; Andreas Hvarfner, Lund; Hans Blomqvist och Patrik Rossi, Stockholm samt sammankallande Carl-Johan Wickerts.

Referensgruppen för intensivvård har sedan 1997 anordnat en årlig postgraduate kurs som internat under hösten. Kursen har varit mycket uppskattad och med mycket god uppslutning både hos intensivvårdsintresserade anestesiloger och sponsorer. 2003 års kurs höll på Sigtunahöjden under november. Sten Rubertsson och Hans Blomqvist höll i arrangemanget denna gång och lyckade genomföra ännu en mycket uppskattad kurs. Sten Rubertsson står även för årets möte, som kommer att vara på Sigtunahöjden 10-12/11, nu tillsammans med Patrik Rossi.

Nytt för i år är att referensgruppen för intensivvård har inrättat två nya stipendier som kommer att utdelas varje år i samband med post-graduate kursen i intensivvård och de första skall delas ut på Sigtunahöjden i november. De två stipendierna skall dels tillfalla "Årets svenska intensivist" och dels "Årets intensivvårdsrelaterade vetenskapliga artikel". Stipendierna består av 5000 kr vardera samt fritt deltagande i intensivvårdskursen inklusive resa. Nominering till dessa stipendier sker via e-post till sten.rubertsson@akademiska.se eller patrik.rossi@ks.se. "Deadline" för nominering är den 10 september. Nomineringen skall förutom namn-, telefon-, och adressuppgifter för både den nominerade och den nominerande innehålla en skriftlig motivering på högst 300 ord. För nomineringar till årets vetenskapliga artikel skall även bifogas det aktuella originalarbetet i PDF- eller Wordformat. Annonser finns för både intensivvårdskursen och stipendierna finns i SFAI-tidningen 2004:2:94-95.

Under intensivvårdskursen hösten 2003 upprättades en e-postlista med adresser till personer som var intresserade av att ha synpunkter på SFAI:s remiss svar på utredningen "Transplantation räddar liv". Något senare under hösten fick så referensgruppen för intensivvård SFAI:s styrelses uppdrag att skriva detta remissvars. Anders Nydahl och jag skrev ett första utkast som senare distribuerades till övriga i referensgruppen samt den ovan nämnda e-postlistan. Efter att sammanvägt inkomna synpunkter överlämnades ett remissvar till SFAI:s styrelse som sedan skickades till socialdepartementet i februari.

På initiativ från referensgruppen för intensivvård har en arbetsgrupp för "Livskvalitet efter intensivvård" bildats med både intensivister och intensivvårdssköterskor för att skapa förutsättningar för en nationell gemensam uppföljning av dessa patienter.

Både Svenska intensivvårdsregistret (SIR) och Scandinavian Critical Care Trials Group (SCCTG) är idag två fristående organisationer men med nära samarbete och goda relationer till referensgruppen för intensivvård, flera medlemmar är aktiva i flera av organisationerna. För ytterligare aktuell information om SIR och SCCTG hänvisas till respektive hemsida, www.icuregswe.org och www.scctg.org.

Referensgruppen för obstetrisk anestesi och obstetrisk intensivvård Gunnar Dahlgren och Bror Gårdelöf

Det tolfte efterutbildningsmötet i obstetrisk anestesi hölls 6-7 maj 2004 på Lejonalds Slott. Mötet samlade deltagare från trettioalet anestesikliniker, varav flertalet av landets större enheter var representerade. Förutom det dominerande medicinska innehållet hölls som brukligt ett kort årsmöte med omröstning om referensgruppens sammansättning för det kommande året. Lars Irestedt avgick efter många års trogen tjänst, och Gunnar Dahlgren avgick som ordförande men kvarstannade i gruppen. Bror Gårdelöf och Mikael Rådström invaldes som nya medlemmar. Bror Gårdelöf utsågs dessutom till ny ordförande. Efter årsmötet har Christina Stahre gått ur gruppen på grund av tillträde av ny tjänst inom den privata sektorn.

Referensgruppens för obstetrisk anestesi sammansättning vid ingången av det nya verksamhetsåret 1 juli 2004:

- Bror Gårdelöf (Linköping, ordförande)
- Andreas Harsten (Kristianstad, sekreterare)
- Gunnar Dahlgren (KS, Stockholm)
- Anne Kierkegaard (SÖS, Stockholm)
- Susanne Ledin-Eriksson (Gävle)
- Mikael Rådström (NÄL)

Förslag till nya medlemmar för nästa verksamhetsår kan inlämnas till valberedningen, Anette Hein, Anestesi- och Intensivvårdskliniken, Danderyds sjukhus, 182 88 Danderyd, tfn 08-655 50 00).

Referensgruppen har tidigare tydligt markerat, att den inte är villig att själv arrangera SK-kurser i obstetrisk anestesi. Däremot känner vi vårt ansvar för, att åtminstone en kurs skall hållas årligen – vilket har skett sedan 2002.

På anmodan av SFAI:s styrelse ansvarar referensgruppen för en halvdags post-graduate kurs i obstetrisk anestesi under SFAI-veckan 2004 i Malmö.

Arbetet med uppdateringen av SFAI:s riktlinjer har avslutats under året. Riktlinjerna finns publicerade på hemsidan sedan februari 2004.

Information om smärtlindring vid förlossning ges idag till största del av andra än anestesiologer. Därför tänker referensgruppen – efter SFAI:s styrelses godkännande – kontakta Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi samt Svensk Barnmorskeförening i syfte att gemensamt ta fram information om olika möjligheter till smärtlindring under förlossning – varvid anestesiologer författar det avsnitt, som berör de metoder vi ansvarar för. Denna information är sedan tänkt att spridas nationellt till blivande föräldrar via bl.a. mödravårdscentralerna.

Planeringen inför nästa års vidareutbildningsmöte har inletts. Mötet kommer att genomföras under våren 2005, ort och datum ej bestämda i skrivande stund.

Svensk förening för thoraxanestesi och thoraxintensivvård (SFTAI)

Anne Westerlind

Verksamhetsberättelse för tiden 2002 till 08/2004

Årsmöte: 030919 i Stockholm

Mötesaktiviteter

Föreningen har aktivt bidragit i planeringen och genomförandet av följande möten/kongresser:

- Det årliga svenska thoraxkirurgiska och thoraxanestesiologiska mötet detta år i Stockholm.
- Det kardiovaskulära vårmötet, d.v.s. Svensk Hjärtförbundets årliga möte detta år i Göteborg.
- SFAI-s årsmöte i augusti 2004 i Malmö

Det årliga mötet för thoraxkirurgi och thoraxanestesi började med en postgraduatekurs med titeln: Risk, prognos och resultat och där diskuterades jämförande studier angående hjärtkirurgi eller PCI. Dessutom presenterades tre nya avhandlingar och en del kliniska nyheter.

Svenska hjärtföreningen har bytt namn till Svenska Hjärtförbundet och dess årliga möte växer i storlek varje år och lockade i år drygt 1300 deltagare med bred representation från alla specialiteter involverade i svensk hjärtsjukvård. Mötet är upplagt med en blandning av symposier/pro och con-debatter samt falldiskussioner. Hög standard på inhemska och utländska föreläsare. I år var Paul Sergeant gästföreläsare och pratade om evidenced-based medicin inom hjärtkirurgi samt hjärtoperationer utan hjärtlungmaskin.

SFTAI är representerat med 2 ledamöter i Svenska Hjärtförbundet förutom SFTAI:s ordförande som också är sekreterare i Svenska Hjärtförbundet.

På SFAI:s kommande årsmöte har Jan van der Linden organiserat programmet för SFTAI.

Referensgrupp

SFTAI har varit representerat i en arbetsgrupp inom Socialstyrelsen, som utrett svensk hjärtsjukvård angående bl.a. prioriteringar. Denna arbetsgrupps arbete är sammanfattat i en bok

”Svensk Hjärtsjukvård”, som SFTAI fått på remiss och också skrivit svar på, efter diskussion på årsmötet. I detta remissvar konstateras att en begreppsförvirring råder angående ordet HjärtIVA. Vår intensivvårdsform dvs. ThoraxIVA finns inte angiven som vårdform, vilket vi i remissvaret belyste att den borde. Behandling med thorakal epiduralanestesi för refraktär angina bör också nämnas i riktlinjerna, vilket vi skrev i remissvaret.

Utbildning

SK-kurser i thoraxanestesi har under året anordnats i Stockholm och Linköping. Örebro har anordnat en kurs i ekokardiografi för allmänanestesiologer. Uppsala har anordnat en eko-kurs med fokus på mitralklaffen. Vidare pågår diskussioner om ett formaliserat utbildningsprogram i eko för thoraxanestesiologer. Behovet av postgraduatekurser i thoraxanestesi bedöms vara stort och diskussioner pågår angående en internatkurs – lämpligen i samband med det cardiovasculara vårmötet.

Hemsidan

Föreningens website fungerar bra och ett uppdaterat medlemsregister finns. Adressen är www.sftai.org

Referensgruppen för smärtbehandling

Staffan Arnér

Referensgruppen har det senaste året deltagit aktivt i revisionen av föreningens riktlinjer med bidrag avseende alltifrån smärtbehandling postoperativt inklusive spinala metoder samt för procedurrelaterad smärta tillsammans med nya synpunkter på psykosociala riskfaktorer samt möjligheten till förebyggande smärtbehandling. Riktlinjerna finns nu också tillgängliga på nätet och förekommer under Web adressen (<http://www2.ks.se/go.wiz?doc=1018813&sid=>)

Referensgruppen har också genom Staffan Arnér producerat Socialstyrelsens riktlinjer om smärtvård i livets slutskede, som också finns på nätet (<http://www.sos.se/FULLTEXT/110/2001-110-6/2001-110-6.pdf>)

Ytterligare betraktelser över skötsel av spinala katetrar i avancerad hemsjukvård samt pumpar och dess indikation och skötsel finns under adressen (<http://www.infomedica.se/handboken/default.htm>)

Gruppen har också genom Staffan Arnér utlovat fortlöpande uppdatering av det sistnämnda området och senaste revisionen finns inlämnad under våren 2004.

Den s.k. Lejondalskursen om multidisciplinär handläggning av långvarig smärta har avhållits både en gång 2003 och en gång 2004 i maj. Staffan Arnér och Torsten Gordh jr har reviderat lärobokskapitlet om utredning och behandling av smärta i boken Anestesi med Matts Halldin och Sten Lindahl som redaktörer. Detta kapitel innehåller allmänt om anesthesiologens roll i en multidisciplinär verksamhet samt postoperativ smärta. Vi vill gärna påpeka att det sistnämnda området också har dokumenterats genom det Medicinska kvalitetsrådet i Läkarsällskapets försorg.

Slutligen har samtliga medlemmar i referensgruppen producerat olika viktiga och nya insatser under det senaste året varav framför allt område smärta hos barn blivit uppdaterat och belyst genom en ny lärobok skriven av Gunnar Olsson och Leena Jylli på bokförlaget Studentlitteratur. Narinder Rawal har producerat nya studier kring alternativa metoden för postoperativt smärtbehandling och ytterligare doktorander inom detta område är att följa framemot doktorsexamen. Referensgruppen kommer att hjälpa till med marknadsföringen av dessa akademiska landvinningar. I pipeline ligger även studier kring s k genombrottsmärta och den s k ”Nordic Group on Breakthrough Pain” har lämnat in ”Breakthrough pain in

malignant and non malignant diseases: A review of prevalence, characteristics and mechanisms” som accepterats för publikation i European Journal of Pain.

Bengt Nellgård

Referensgruppen för neuroanestesi och –intensivvård

Föreningen har just nu inte regelbundna egna möten utan vi träffas i anslutning till NIVA klubbs möten som sker varje år tillsammans med intensivvårdsintresserade neurokirurger. Sist hade vi ett möte i Göteborg som fr.a tog upp meningiter och dess behandlingar. Det finns en liten men dock inte oansenlig mortalitet vid bakteriell meningit. Dessa patienter tror vi skulle må bra av neurointensivvård och trycksänkande behandling. Ett flertal patienter har nu behandlats på regionsjukhus med neurokirurgisk specialitet. Resultaten är positiva. På lite längre sikt kommer en sammanställning av dessa att göras och riktlinjer utarbetas.

En annan fråga som diskuteras är behandling av cerebrovaskulär vasospasm hos patienter med subarchnoidalblödning där nu äntligen experimentell forskning har börjat ge resultat. Inom några år finns troligen läkemedel som kan minska spasmen. Under SFAI mötet i Malmö kommer en refresher kurs att ges ang behandling av neuropatienter speciellt patienter med skallskador. Under hösten 2004 kommer NIVA klubben att mötas i Umeå och då träffas också alla neuroanestesiologer i hela Sverige för att diskutera gemensamma frågor.

Referensgruppen för öron och plastikanestesi:

Svensk Förening för Anestesi vid ÖNH- och Plastikkirurgi (SFAÖP).

Per Nellgård

Under verksamhetsåret har föreningens styrelse träffats vid SFAI-mötet, Riksstämman i Stockholm. Årsmötet hölls i samband med Riksstämman. Arbetet med målbeskrivning för ST-läkare inom ÖNH-anestesi har fortsatt och kommer att publiceras under nästa verksamhetsår. Under året har arbetet pågått inom SFAI att ta fram nya handlingsprogram och SFAÖP har deltagit i framtagande av ny Luftvägsalgoritm och gjort programmet för Percutan trakeotomi (PCT). Det ingår som ett av de nya handlingsprogrammen SFAI kommer att publiceras under kommande verksamhetsår.

SFAÖP har planerat en Post-graduate kurs i samband med SFAI-mötet i Malmö om akut ÖNH med bl.a. blödning och infektioner i luftvägarna samt handläggning av främmande kropp. Föreningen har stimulerat till ett ökat utbud av SK-kurser inom området svåra luftvägar. Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård har förvaltat föreningens medel.

Styrelsen har under året bestått av Per Nellgård - ordförande, SU, Johan Ullman – vice ordförande, KS, Jonas Åkeson – sekreterare, UMAS och ledamöterna Jan Hallén, USÖ, Gunnar Lindberg, Växjö, Hans Wermesjö, Karlstad, Per-Arne Lönnqvist, Astrid Lindgrens sjh, Yvonne Ricci, Lund.

Referensgruppen för barnanestesi och intensivvård:

Svensk Förening för Barnanestesi och Barnintensivvård SFBABI

Per-Arne Lönnqvist

Medlemskap

Svensk Förening för Barnanestesi och Barnintensivvård hade juni 2003 72 st medlemmar, varav en hedersledamot.

SK-kurs och PG-kurs

Föreningen har under året genomfört en SK-kurs i Lund. Diskussioner kring PG-kurser har förevarit inom föreningen och kontakter med SFAI:s ledning kring har förevarit hur samarbete vad gäller PG-kurser skall gå till för att på bästa sätt gynna bägge parter. Vid årets föreningsmöte beslöts att ge Hans Selldén i uppdrag att under tidsperioden 2004-2005 anordna 2 st PG-kurser i SFBABIs regi. Beslut har också tagits att medverka vid SFAI:s "Åre kurs" i januari 2005 varefter utvärdering kommer att göras vad avser eventuellt påverkan på de senare SFBABI ledda PG-kurserna.

SFBABI - internmöte

I september 2003 genomfördes ett mycket trevligt och givande internmöte i Kivik där bl.a. specifika prematur- och neonatalfrågeställningar diskuterades. Nytt internmöte är planerat till september 2004 på Härön, Göteborg.

Föreningsstämma

Som brukligt avhölls Föreningsstämman i samband med 2003 års Riksstämman i Stockholm. Förutom sedvanliga föreningsspörsmål så diskuterades också specialistutbildningsprogrammet som sker inom SSAI regi. En motion som föreslår två medlemmar i styrgruppen från varje nordiskt land antogs (för Sverige: Kerstin Sandström, Hans Selldén). Till mötet var också inbjudna Prof Lars Wiklund, Sigga Karlman samt Stefan Lundin från SFAI för närmare diskussioner kring utbildningsfrågor samt PG verksamhet. Vid stämman rapporterades arbetet kring riktlinjer vad gäller ansvar i samband med barnanestesi. Samstämmighet rådde kring det presenterade förslaget och stämman gav arbetsgruppen i uppdrag att finalisera dessa riktlinjer. Önskemål om liknande riktlinjer för Barnintensivvård efterfrågades och en arbetsgrupp kommer att bildas under kommande verksamhetsår.

Riktlinjer

Föreningens arbetsgrupp har nu finaliserat riktlinjer från SFBABI vad avser den ansvarsbörda som kan läggas på enskilda anesthesiologer som söver barn. Riktlinjerna kommer under 2004 att distribueras till berörda parter och har som syfte att så långt möjligt säkerställa patientssäkerhet samt en rimlig arbetsmiljö och ansvarsbörda för anestesiläkaren.

Kassaförvaltning

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård har förvaltat föreningens medel.

Svensk Förening för Barnanestesi och Barnintensivvård:

Styrelsen

Ordförande Per-Arne Lönnqvist, Stockholm

Sekreterare Valeria Perez de Sa, Lund

Kassör Marga Brisman, Göteborg

Övriga ledamöter Sylvia Göthberg, Göteborg

Ninna Gullberg, Stockholm

Revisorer Karl-Erik Edberg, Göteborg

Hans Feychting, Stockholm (suppleant)

Valberedning Ove Karlsson, Göteborg (sammanställande), Ulla Caverius, Lund

Folke Lind

Referensgruppen för Hyperbarmedicin

SFAIs Referensgrupp för Hyperbarmedicin består av de anesthesiologer som är ansvariga för klinisk hyperbar oxygenbehandling (HBO) vid respektive anestesi- intensivvårdsklinik i Luleå (Sunderbyn, Johan Wilhelmsson), Stockholm (Karolinska universitetssjukhuset Solna,

Folke Lind), Karlskrona (Johan Douglas), Helsingborg (Christer Hammarlund), Göteborg (Sahlgrenska Östra, Per Arnell) och Uddevalla (Lars Spetz).

Under året har flera möten hållits i Stockholm samt Göteborg för färdigställande av riktlinjer kring Hyperbar oxygenbehandling, mekanismer, indikationer, mm.

Även utrustning, personalkrav samt utbildning berörs i dokumentet.

Anna Notander

PHTLS

Pre-Hospital Trauma Life Support- PHTLS- är den prehospitala varianten av ATLS.

Konceptet är utarbetat av American College of Surgeons i samarbete med NAEMT, vilket är en organisation av amerikanska paramedics och emergency technicians.

Efter tillskapande av nödvändiga ekonomiska medel och SFAI:s undertecknande av en ansvarsförbindelse, Memorandum of Understanding, hölls en

introduktions- och en instruktörskurs i Stockholm juni -98 i närvaro av amerikanska instruktörer och prof Norman McSwain, Medical Direktor för PHTLS i USA. Sedan starten har 7 kurscentra, sk Fakulteter, etablerats för att kunna hålla fler kurser och korta ned resvägar för deltagarna. Lokaliseringen av Fakulteterna ger en god täckning av landet.

Innehållet i kursen är strikt reglerat och följer principerna för ATLS.

Kursen i sin amerikanska form riktar sig till paramedics. I Sverige är den främsta målgruppen ambulanssjukvårdare och sjuksköterskor i ambulans. Ett 25-tal läkare, involverade i prehospital vård, har också deltagit under åren. Trots det medicinska innehållet varit elementärt har även deltagande kollegor uppskattat kursen, dels pga lagarbetet och ledarskapet betonats, dels pga tillfälle till praktiska träning att snabbt och säkert handha skadad patient prehospitalt.

Hittills har över 2 500 elever gått utbildningen. Förutom nämnda yrkesgrupper har även personal från Räddningstjänsten och polisens Nationella insatsstyrka deltagit. Som auskultanter har ett betydande antal larmoperatörer från SOS-alarm närvarit.

I Sverige finns 3-3 500 ambulanssjukvårdare, till detta kommer ett okänt antal sjuksköterskor i ambulans. En del av dessa sjuksköterskor har initialt en begränsad erfarenhet av prehospitalt arbete. Utbildningen ger dem en handlingsmodell väl tillämplig prehospitalt; kursevalueringar styrker detta.

Det kan således på goda grunder antas att ett utbildningsbehov på ytterligare 1-1500 elever föreligger. För hösten -04 planeras utbildning för c:a 220 elever. Eftersom kunskaper och färdigheter inom PHTLS betraktas som "färskvara" rekommenderas att eleven efter fyra år går en "Refrecher Course". Tre dylika har hållits i landet hittills. I tider med snäva ekonomiska ramar tycks en viss återhållsamhet att sända elever till dessa refrecher courses föreligga.

Ekonomiskt är verksamheten självfinansierad. Sedan 03 07 01 ligger ekonomin som en separat enhet under SFAI Verksamheter AB. Kassabehållningen var per 30 juni c:a 100.000.kr. Från detta avgår lön till nationell koordinator. Till detta kommer utestående fordringar för ej fakturerade kurser.